

2015-06-13 verslag Varsenerveld_Ommen.

Om 8 uur verzamelen op het Manitoba plein: we zijn maar met 6, de organisator is wat teleurgesteld over zo'n geringe opkomst. Het weer is goed, al geeft de radar aan dat het aan het eind van de morgen wel eens kon gaan hozen en donderen. Snel op pad. Onderweg sluit Freek zich nog bij ons aan en aangekomen in Witharen zit Ben al aan de koffie. We zijn dus met z'n achten. Henk de Ruiter zal ons rondleiden door een klein heidegebied. Hij is een van een groep vrijwilligers die op papier met 50 en daadwerkelijk meestal met 20 personen een prachtig stuk natuur beheert. We drinken eerst koffie terwijl Henk ons al iets vertelt over de totstandkoming van zijn groep en over de samenwerking met boeren en de gemeente Ommen.

Het is een restant van wat eens een omvangrijk heide en veen gebied was. In de afgelopen 100 jaar is dit ontgonnen waarbij ongeveer 0.01% is gespaard gebleven. Zo gaan we blijkaar met onze natuur om! De gemeente Ommen is eigenaar. Wanneer heide niet begraasd of gemaaid wordt groeit het dicht tot bos en dit dreigde ook hier te gebeuren. Met een aantal vrijwilligers van de vereniging voor natuur en milieu 'de Vechtstreek' is in 1997 een begin gemaakt met het jaarlijks maaien en afvoeren van het maaisel. Dit leidde al binnen enkele jaren tot een spectaculair herstel van zeldzame plantensoorten. In goede samenwerking met de gemeente zijn er plagwerkzaamheden uitgevoerd in het kader van OBN (overlevingsplan bos en natuur) en er zijn twee vennen uitgediept. Het is ieder jaar weer een genot om te zien hoe het terrein mooier wordt. Dank zij adequaat beheer, uitgevoerd door een groepje enthousiaste vrijwilligers.

We gaan langs een bos met een havik's horst en gezamenlijk onder het schrikdraad door. We stuiten al snel op het heide kartelblad en oh..wonder! de liggende vleugeltjes bloem(mooi blauw).Ik zag ze ooit in Ierland hoog in de heuvels en dacht dat ze in Nederland niet voorkwamen..zzzzz...! Henk gooit met Latijnse namen en vertaalt ze voor ons. Zo heet de vleugeltjes bloem pony gala = meer melk. Als je dat vroeger aan de schapen voerde gaven ze

meer melk!(In het engels milkworth = melk waard). Veel heide kartelblad, heel veel! En wolfsklauw en vetblad, veenpluis, liggend walstro(wit),dopheide stekelbrem, biggenkruid. En tormentil; de naam betekent “verlicht de kwelling” de pijn dus.Deze laatste heet ook wel “schijtwortel”: de wortelstokjes werden aan de koeien gevoerd als ze aan de schijt waren. Het heide stuk is , na 10 jaar begroting, afgeplagd en sommige stukken worden spaarzaam begraasd en ander weer gemaaid(maaisel afgevoerd). Veel webben van trechterspinnen. Er liggen ook twee waterplassen, regenwater, die soms de heide onder water zetten en vormen dus een heel bijzondere biotoop.

Kleine zonnedauw ,holpijp, brunel, waternavel, blauwe knoop, pitrus, pilvaren(lijkt op dun helgroen gras langs de waterplas) en moeras kartelblad..zelfde kleur..lichtpaars ,maar bijna een struik! Tandjesgras, struikheide, reukgras, kale jonker, snavelzegge, grasmuur, grote ratelaar, beenbreek. De naam beenbreek heeft twee verklaringen 1: het breekt de koeienpoten 2:het breekt onze poten omdat het op moerasgrond groeit. Overal veenmos..veraard veen ,zo geheten omdat het niet meer onder water staat. We waren getuige van een uitkruipende libel:leeft als tor in het water, kruipt uit dat water en uit zijn schild, droogt in de zon en..vliegt weg. Een witsnuit libel in ons geval. Verder moeras droogbloem, vetblad(lila al uitgebloeid),gevlekte orchis en prachtig addertong varen(een varentje dat echt op een adder lijkt) We hoorden constant kikkers kwaken en zagen jonge heikikkers. De geelgors liet zich even horen en de boompieper volop. In de buurt van de orchissen werd Henk wat onrustig...we moesten achter elkaar in ganzenpas...we zouden ze zomaar kunnen vertrappen..welriekende nachtorchis. Kortom: veel planten, veel zeldzame planten en een gloedvol betoog van een natuurliefhebber pur-sang. Wie er niet bij was heeft wat gemist. Tja.. je kunt de genoemde soorten natuurlijk opzoeken in je Flora of liever op het net!

En ...we hielden het net droog!

(verslag:Jos Harsta)

